

Cévy - tepny, vlásečnice

Arterie

Stavba stěny:

Tunica intima s endotelem

Tunica media – elastická složka u tepen
v blízkosti srdce, na tenčích přibývá
svaloviny, střední a tenké jsou čistě svalové

Tunica externa – tvořena vazivem, obsahuje
nervová vlákna vasokonstriční,
vasodilatační i sensitivní, má vlastní cévní
zásobení – vasa vasorum

Vlásečnice (kapiláry)

– spojení mezi tepnami a žilami, výměna látek mezi krví a tkáněmi (stěna jen z jedné vrstvy endotelových buněk)

Průtok krve je zajišťován srdeční činností, elasticitou tepen a kontrakcí svaloviny v tunica media.

Někdy přímá spojení (ne přes kapiláry) – arteriovenózní anastomózy (př. břicha prstů, jazyk, boltec ušní)

Aorta

Aorta ascendens – od ventriculus sin. po 2. art. sternocostalis dx.

a. coronaria cordis dx. a sin.

Arcus aortae – od 2. art. sternocostalis dx. po levou stranu Th₃

truncus brachiocephalicus (a. carotis communis dx. a a. subclavia dx.)

a. carotis communis sin.

a. subclavia sin.

Aorta descendens – od Th₃ – L₄

Aorta thoracica

Aorta abdominalis (odděleny bránicí)

Tepenné zásobení hlavy a krku:

a. carotis communis –horní okraj štítné chrupavky –
a. carotis interna a externa

- a. carotis externa

- ventrální větve - ke štítné žláze (a. thyroidea sup.), jazyku (a. lingualis), a do obličeje (a. facialis)

- dorzální větve - k týlní krajině, pro m.
sternocleidomastoideus

- mediální větev - ke stěně hltanu

- konečné větve - a. temporalis superficialis

- a. maxillaris

**-a. carotis interna – přes apertura externa
canalis carotici do střední jámy lební, zásobuje
přední část hemisfér a očníci**

Aa.membri superioris

A. subclavia

prochází přes cupula pleurae, skrz fissura scalenorum, vytváří sulcus a. subclaviae na 1. žebře – od zevního okraje 1. žebra mění jméno na a. axillaris

- Větve:
- 1) a. vertebralis
  - 2) truncus thyreocervicalis (ke štítné žláze, pro svaly lopatky a krku)
  - 3) truncus costocervicalis
(pro hluboké šíjové svaly a první dvě mezižebří)
  - 4) a. thoracica interna (pro m. rectus abdominis a pro bránici)
  - 5) a. transversa colli (pro povrchové svaly heterochtonní)

A.axillaris – od 1. žebra po distální okraj šlachy m. pectoralis major

- Větve:**
- 1) **svalové větve**
  - 2) **a. thoracoacromialis** (pro ramenní kloub a prsní svaly)
  - 3) **a. thoracica lateralis** (pro m. serratus anterior)
  - 4) **a. subscapularis** (a. circumflexa scapulae, a. thoracodorsalis pro m. latissimus dorsi)
  - 5) **a. circumflexa humeri anterior**
  - 6) **a. circumflexa humeri posterior**
(přes foramen humerotricipitale do m. deltoideus)

Foramen omotricipitale:

**a.circumflexa scapulae -
anastomosa s a.
suprascapularis**

Foramen

humerotricipitale:

**n. axillaris,
a. circumflexa
humeri posterior**

A. brachialis

– od okraje m. pectoralis major, v sulcus bicipitalis medialis, ve fossa cubiti se štěpí na: a. radialis a a. ulnaris

větve:

- 1) a. profunda brachii (v sulcus n. radialis)**
- 2) a. collateralis ulnaris superior (za med. epikondylem, do tepenné sítě kolem loketního kloubu)**
- 3) a. collateralis ulnaris inferior (do tepenné sítě kolem loketního kloubu)**

konečné větve:

- 4) a. radialis a a. ulnaris**

A. Radialis

Pod m. brachioradialis, do foveola radialis, pod šlachou m. extensor pollicis longus jde na hřbet ruky, prostoupí m. interosseus dorsalis I. a na dlani vydá konečné větve r. palmaris profundus a a. princeps pollicis.

Větve :

a) větve k loketnímu kloubu

b) svalové větve

c) r.carpeus palmaris

d) r. carpeus dorsalis (aa. metacarpeae dorsales – aa. digitales dorsales)

e) a. metacarpea dorsalis I.- aa.digitales dorsales

f) r. palmaris superficialis – spoluvytváří arcus palmaris superficialis

g) r. palmaris profundus (spoluvytváří arcus palmaris profundus, z něj - aa. metacarpeae palmares)

h) a.princeps pollicis- aa.digitales palmares

A. ulnaris

- mezi m. flexor digitorum profundus a superficialis, distálně mezi m. flexor carpi ulnaris a m. flexor digitorum superficialis. Do dlaně po povrchu retinaculum flexorum po radiální straně os pisiforme a dělí se na konečné větve: r. palmaris superficialis a profundus

větve:

a) Svalové

b) k radiokarpálnímu kloubu

c) r. palmaris superficialis – v polovině metakarpů, 3 aa. digitales palmares communes, aa. digitales palmares proprii, palec a laterální stranu ukazováku vyživuje a princeps pollicis z a. radialis

d) r. palmaris profundus – (spoluvytváří arcus palmaris profundus, z něhož jdou aa. metacarpeae palmares)

RETE ARTICULARE CUBITI

RETE CARPI PALMARE ET DORSALE

Aorta
descendens
- Th3- L4

AORTA

THORACICA –

od Th₃ k bránici

Větve parietální
do mezižebří a k
bránici

Větve viscerální
rr. bronchiales
rr. oesophagei
rr. pericardiaci

AORTA ABDOMINALIS – od bránice po L₄

Větve parietální:

- ke stěně břišní dutiny, k bránici

Větve viscerální:

- nepárové

1) truncus coeliacus (Th₁₂-L₁) - (k žaludku, k játrům, ke slezině)

2) a. mesenterica superior (L₁) (pro celé tenké a část tlustého střeva)

3) a. mesenterica inferior (L₃) (od flexura coli sin. kaudálně až po kraniální část konečníku)

- párové:

1) k nadledvinám

2) k ledvinám

3) k vaječnům (resp. k varlatům)

Aa. iliacae communes

- L₄ – art. sacroiliaca (dělí se na a. iliaca int. a ext.)

A.iliaca interna

- zásobuje orgány a stěnu malé pánve

Větve parietální:

- svalové pro hýžd'ové svalstvo přes canalis obturatorius pro adduktory stehna

Větve viscerální:

- a. umbilicalis (obliteruje a mění se v lig. umbilicale lat.)
- k močovému měchýři
- k ductus deferens (resp. k děloze)
- ke konečníku
- k zevním pohlavním orgánům

A.iliaca externa

A. femoralis

- od lacuna vasorum po fossa poplitea, přes fossa iliopectinea a canalis adductorius

větve:

1) k zevním pohlavním orgánům

2) a. profunda femoris (a. circumflexa femoris med. a lat., aa. perforantes)

3) svalové

4) a. genus descendens (r. saphenus)

A. poplitea

- od hiatus tendineus k distálnímu okraji m. popliteus

Větve:

- 1) **aa. surales** (pro hlavy m. gastrocnemius)
- 2) do tepenné sítě kolem kolenního kloubu
- 3) konečné větve **a. tibialis anterior a a. tibialis posterior**

A. tibialis anterior

prostup membrana interossea cruris, mezi m. tibialis ant. a m. extensor digitorum longus, distálně mezi m. tibialis ant. a m. extensor hallucis longus

větve:

- 1) do tepenné sítě kolenního kloubu
- 2) svalové
- 3) do tepenné sítě kolem obou kotníků
- 4) a. dorsalis pedis

nejdůležitější:

a. arcuata – aa. metatarsae dorsales
– aa. digitales dorsales

a. metatarsa dorsalis I. – aa. digitales dorsales pro
přivrácené strany I. a II. prstu

r. plantaris profundus – skrz I. MT prostor na planta pedis

A.tibialis posterior

– pod arcus tendineus m. solei, leží na hlubokých flexorech bérce, za mediálním kotníkem do planta pedis

větve:

- 1) do tepenné sítě kolenního kloubu
- 2) a. peronea- pro výživu fibuly a okolních svalů
- 3) a. nutricia tibiae
- 4) do tepenné sítě mediálního kotníku
- 5) do tepenné sítě kolem paty

konečné větve:

a. plantaris medialis (r. profundus a superficialis)

a. plantaris lateralis (arcus plantaris – aa.metatar. plantares, aa. digitales plantares)

RETE ARTICULARE GENUS

RETE MALLEOLARE MEDIALE

RETE MALLEOLARE LATERALE

RETE CALCANEUM

RETE DORSALE PEDIS